

પ્રથમ અને દ્વિતીય સત્ર માટે

માસવાર અભ્યાસક્રમ

(વાર્ષિક આયોજન)

ધોરણ 8

નવનીત એજ્યુકેશન લિમિટેડ

નવનીત હાઉસ, ગુરુકુળ રોડ, મેમનગર,
અમદાવાદ - 380 052. ફોન : 6630 5000

પ્રથમ અને દ્વિતીય સત્ર માટે

વિષયો	મુખ્ય	કમ્પ્યુટર	સા. જ્ઞાન
ધોરણ	6થી 8	6થી 8	6થી 8
ઔપચારિક લેખિત મૂલ્યાંકન	80 ÷ 2	40	40
અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન	40	—	—
આંતરિક / પ્રેક્ટિકલ	20	10	10
કુલ ગુણ	100	50	50

દ્વિતીય સત્ર માટે

વિષયો	ચિત્રકલા
ધોરણ	6થી 8
ઔપચારિક લેખિત મૂલ્યાંકન	80
અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન	—
આંતરિક / પ્રેક્ટિકલ	20
કુલ ગુણ	100

❖ શિક્ષકશ્રીએ પરિણામપત્રક તૈયાર કરતી વખતે મુખ્ય વિષયોમાં કુલ 80 ગુણમાંથી મેળવેલ ગુણને 2 વડે ભાગતાં આવનાર ગુણને પરિશિષ્ટના લેખિત મૂલ્યાંકનના 40 ગુણના કોલમમાં દર્શાવવાના રહેશે.

પૂરક મૂલ્યાંકન
1 અને 2
(40 – 40 માર્ક્સ)

❖ મુખ્ય વિષયો : ધોરણ 6થી 8

અભ્યાસક્રમ

- ❖ પૂરક મૂલ્યાંકન 1 : ઓગસ્ટ, 2025 : જૂન '25 અને જુલાઈ '25નો રહેશે.
- ❖ મૂલ્યાંકન – પ્રથમ સત્ર : ઓક્ટોબર, 2025 : જૂન '25થી ઓક્ટોબર '25 સુધીનો રહેશે.
- ❖ પૂરક મૂલ્યાંકન 2 : ફેબ્રુઆરી, 2026 : નવેમ્બર '25થી જાન્યુઆરી '26નો રહેશે.
- ❖ મૂલ્યાંકન – દ્વિતીય સત્ર : એપ્રિલ, 2026 : નવેમ્બર '25થી એપ્રિલ '26 સુધીનો રહેશે.
- ❖ ચિત્રકલા વિષયમાં માત્ર દ્વિતીય સત્રમાં લેખિત મૂલ્યાંકન કરવાનું હોવાથી તેમાં સંપૂર્ણ અભ્યાસક્રમ રહેશે.

માસવાર અભ્યાસક્રમ (પ્રથમ સત્ર)

ધોરણ 8

નોંધ : પ્રથમ સત્રનું લેખિત મૂલ્યાંકન સપ્ટેમ્બર અથવા ઓક્ટોબર માસમાં આવતું હોવાથી એ મુજબ અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરવા વિનંતી.

1. ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા)

માસ	પાઠ	કાવ્ય	લેખન
જૂન	2. સાઈકલ-સવારીની ખાટીમીઠી (સ્મરણકથા)	1. આ તો ઈશ તણો આવાસ (ભક્તિકાવ્ય)	1. ઉનાળાનો બપોર
જુલાઈ	3. ગઢની રઢ છોડો ! (લોકકથા) 5. ખોટો જવાબ (પ્રસંગકથા)	4. અષાઢે (પ્રકૃતિકાવ્ય)	2. મુદ્દા પરથી વાર્તાલેખન 3. મારો પ્રિય તહેવાર 4. વિચારવિસ્તાર
ઓગસ્ટ	6. બકોર પટેલનો કારેલાં-પ્રયોગ (હાસ્યકથા) 8. ઘર (સંવેદનકથા)	7. ભૈ માણસ છે ! (સામાજિક કાવ્ય)	5. 15 ઓગસ્ટ / સ્વાતંત્ર્યદિન 6. આદર્શ વિદ્યાર્થી 7. મુદ્દા પરથી વાર્તાલેખન
સપ્ટેમ્બર	9. મજાનો ખજાનો (ઘટના-પ્રસંગ) • આગળ વધતાં પહેલાં ...	10. દુનિયા અમારી (ગીત)	8. એક નિવૃત્ત શિક્ષકની આત્મકથા 9. વિચારવિસ્તાર
ઓક્ટોબર	• પુનરાવર્તન	• પુનરાવર્તન	—

2. हिन्दी

मास	पाठ	श्रव्य	लेखन
जून	2. ईदगाह (कहानी)	1. तेरी है जमीं (प्रार्थनागीत) (कंठस्थ)	● अनुलेखन 1. कहानी-लेखन
जुलाई	3. अंतरिक्ष परी सुनीता विलियम्स (जीवनी) 5. सवाल बालमन के, जवाब डॉ. कलाम के (साक्षात्कार) * पुनरावर्तन 1	4. उठो, धरा के अमर सपूतो (संघगान)	2. मेरे सपनों का भारत 3. मेरा प्रिय वैज्ञानिक 4. यदि सूरज न निकले तो ...
अगस्त	6. भरत (एकांकी) 7. सोच अपनी-अपनी (वाद-विवाद)	—	5. कौन महान : कलम या तलवार 6. नदी तट पर एक शाम
सितम्बर	9. ममता (कहानी) * पुनरावर्तन 2	8. माँ! कह एक कहानी	7. पत्र-लेखन 8. मेले में एक घंटा ● गद्यसमीक्षा ● पद्य-परिशीलन
अक्टूबर	● पुनरावर्तन	● पुनरावर्तन	—

3. ENGLISH

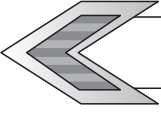
નોંધ : પ્રત્યેક પાઠ પર આધારિત Activity / Grammar શીખવવામાં આવશે.

Month	Unit
June	Unit 1 : Q for Question Composition : 1. My First Day at School ● Dictation
July	Unit 2 : LMBB : Learn More, Be Brighter Composition : 2. My Best Friend 3. The Rainy Season ● Poem Comprehension ● Non-Verbal Text
August	Unit 3 : What Were You Doing? Composition : 4. A Visit to a Circus 5. My Favourite Bird OR My Favourite Animal ● Letter-Writing ● Unseen Comprehension
Sep-tember	Unit 4 : Sun-Tour * Revision Composition : 6. Trees ● Picture Description
October	● Revision

4. સંસ્કૃત

નોંધ : ભાષાસજ્જતા પાઠ પર આધારિત વ્યાકરણ શીખવવામાં આવશે.

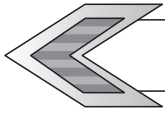
માસ	પાઠ
જૂન	* વન્દના (વંદના) (મુખપાઠ) ૧. ચિત્રપદાનિ - ૧ (ચિત્રો દ્વારા દર્શાવાતા શબ્દો - ૧) ૨. ચિત્રપદાનિ - ૨ (ચિત્રો દ્વારા દર્શાવાતા શબ્દો - ૨)
જુલાઈ	૩. આત્મશ્રદ્ધાયા: પ્રભાવ: (આત્મશ્રદ્ધાનો પ્રભાવ) ૪. એહિ, સુધીર! (આવ, સુધીર!) (મુખપાઠ)
ઓગસ્ટ	૫. શીલાયા: પ્રવાસ: (શીલાનો પ્રવાસ) * પુનરાવર્તનમ્ ૧ (પુનરાવર્તન ૧) ૬. વિનોદપદ્યાનિ (મનોરંજક શ્લોકો) (મુખપાઠ)
સપ્ટેમ્બર	૭. સદ્ધ્યા (સંખ્યા) ૮. મમ દિનચર્યા (મારો દૈનિક કાર્યક્રમ) ૯. ભાષાસજ્જતા (ભાષાસજ્જતા) * પુનરાવર્તનમ્ ૨ (પુનરાવર્તન ૨)
ઓક્ટોબર	• પુનરાવર્તન

5. ગણિત

માસ	પ્રકરણ
જૂન	1. સંમેય સંખ્યાઓ
જુલાઈ	2. એકચલ સુરેખ સમીકરણ 3. ચતુષ્કોણની સમજ
ઓગસ્ટ	4. માહિતીનું નિયમન 5. વર્ગ અને વર્ગમૂળ
સપ્ટેમ્બર	6. ઘન અને ઘનમૂળ
ઓક્ટોબર	● પુનરાવર્તન

6. વિજ્ઞાન

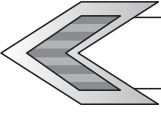
માસ	પ્રકરણ	પ્રયોગ
જૂન	1. પાક-ઉત્પાદન અને વ્યવસ્થાપન	1. છોડની સારી વૃદ્ધિ થવા માટે કુદરતી ખાતર અને કૃત્રિમ ખાતર જરૂરી છે તે દર્શાવવું.
જુલાઈ	2. સૂક્ષ્મ જીવો : મિત્ર અને શત્રુ 3. કોલસો અને પેટ્રોલિયમ	—
ઓગસ્ટ	4. દહન અને જ્યોત 5. વનસ્પતિઓ અને પ્રાણીઓનું સંરક્ષણ	2. દહન માટે હવા જરૂરી છે તે દર્શાવવું. 3. પદાર્થના દહન માટે પદાર્થનું તાપમાન તેના જ્વલનબિંદુ સુધી પહોંચે તે જરૂરી છે, તે દર્શાવવું.
સપ્ટેમ્બર	6. પ્રાણીઓમાં પ્રજનન	—
ઓક્ટોબર	• પુનરાવર્તન	—

7. સામાજિક વિજ્ઞાન

માસ	પ્રકરણ
જૂન	1. ભારતમાં યુરોપિયનો અને અંગ્રેજી શાસનની સ્થાપના 9. સંસાધન
જુલાઈ	2. ભારતમાં બ્રિટિશ શાસન (ઈ. સ. 1757થી ઈ. સ. 1857) 10. ખનીજ અને ઊર્જા-સંસાધન 15. ભારતીય બંધારણ
ઓગસ્ટ	3. ભારતનો પ્રથમ સ્વાતંત્ર્યસંગ્રામ 11. ખેતી ● નકશાપૂર્તિ (ગુજરાત - ભારત)
સપ્ટેમ્બર	4. અંગ્રેજ સમયનાં શહેરો, ગૃહઉદ્યોગો અને ઉદ્યોગો 16. સંસદ અને કાયદો
ઓક્ટોબર	● પુનરાવર્તન

8. સામાન્ય જ્ઞાન

માસ	પ્રકરણ
જૂન	1. કેટલાંક પ્રાણીઓની વિશેષતાઓ 2. પ્રખ્યાત લોગો 3. ભારતના મહાન વિજ્ઞાનીઓ
જુલાઈ	4. વિશ્વની સાત નવી અજાયબીઓ 5. વિશ્વના કેટલાક મહાન વિચારકો 6. કેટલાંક વૈજ્ઞાનિક સાધનો 7. ઓલિમ્પિક્સ અને ઓલિમ્પિક્સમાં ભારત 8. એશિયન ગેમ્સ અને કોમનવેલ્થ ગેમ્સ
ઓગસ્ટ	9. રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનો (નેશનલ પાર્ક્સ) અને વન્ય પ્રાણીઓનાં અભયારણ્યો 10. અગત્યના રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસો 11. _____ એટલે કેટલા ? 12. સામાન્ય પ્રશ્નો 13. તર્ક-કસોટી
સપ્ટેમ્બર	14. શબ્દ એક પણ અર્થ અનેક 15. English Quiz 16. ગણિત-કૌશલ્ય
ઓક્ટોબર	• પુનરાવર્તન

9. કમ્પ્યુટર પરિચય

માસ	પાઠ
જૂન	1. કમ્પ્યુટર પરિચય
જુલાઈ	1. કમ્પ્યુટર પરિચય
ઓગસ્ટ	2. વિન્ડોઝનો પરિચય
સપ્ટેમ્બર	2. વિન્ડોઝનો પરિચય
ઓક્ટોબર	● પુનરાવર્તન

10. ચિત્રકલા

માસ	વિષય – વિષયાંગ
જૂન	- કેલિગ્રાફિ વર્ક / રેખાંકન – કેલિગ્રાફિમાં જુદા જુદા આકારોનું રેખાંકન કરાવવું. - સૈદ્ધાંતિક (થીઅરી) : રેખાના પ્રકાર અને ભાવશક્તિની સમજ આપવી. - ચિત્રસંયોજન (રેખાચિત્રો) – માનવ-આકૃતિઓનાં રેખાચિત્રોનું રેખાંકન કરાવવું.
જુલાઈ	- સૈદ્ધાંતિક (થીઅરી) : રંગોની શ્રેણી તથા રંગપદ્ધતિની સમજ આપવી. - વસ્તુચિત્ર (પદાર્થચિત્ર) – યથાર્થદર્શન અને પ્રમાણમાપની સમજ આપી, વસ્તુચિત્રનાં સાદાં રેખાંકન કરાવવાં. - સૈદ્ધાંતિક (થીઅરી) : છાયા-પ્રકાશ વિશે સમજ આપવી. - વસ્તુચિત્ર (પદાર્થચિત્ર) – નળાકાર ડબો, માટલી, છત્રી, શીશો અને પુસ્તક અથવા લંબઘન ડબો, પાણીનો જગ, શીશો, ડોલચું અને સાવરણી જેવા આકારોના સમૂહનું પદાર્થચિત્ર દોરાવી, તેમાં પેન્સિલથી છાયા-પ્રકાશ દર્શાવવો. - સૈદ્ધાંતિક (થીઅરી) : સ્વાસ્થ્યની જાળવણીમાં રંગનું મહત્ત્વ સમજાવવું.
ઓગસ્ટ	- ચિત્રસંયોજન (માનવપ્રમાણ) – માનવ-આકૃતિના પ્રમાણમાપને ધ્યાનમાં લઈ ક્રિકેટ રમતા ખેલાડીનું રેખાચિત્ર દોરાવી, તેમાં જળરંગો પુરાવવા. - સૈદ્ધાંતિક (થીઅરી) : આકાર વિશેની સમજ આપવી. - ચિત્રસંયોજન – ‘પતંગ ચગાવતાં બાળકો’ અથવા ‘રંગોળી પૂરતી સ્ત્રી’ એ વિષય પર ચિત્રસંયોજન બનાવી જળરંગો પુરાવવા.

સાપ્ટેમ્બર	● સૈદ્ધાંતિક (થીઅરી) : સમતોલ વિશે સમજ આપવી. ● ભાતચિત્ર – ‘રંગોળીની ભાત’ અથવા વર્તુળમાં ‘અલંકૃત ભાત’ બનાવી જળરંગો પુરાવવા. ● અક્ષરલેખન (પ્રચારચિત્ર) – ‘વધુ વૃક્ષ વાવો’ અથવા ‘પાણી બચાવો’ એ વિષય પર પ્રચારચિત્ર દોરાવી જળરંગો પુરાવવા.
ઓક્ટોબર	● પુનરાવર્તન

દ્વિતીય સત્ર માટે

માસવાર અભ્યાસક્રમ

ધોરણ 8

પ્રથમ અને દ્વિતીય સત્ર માટે

વિષયો	મુખ્ય	કમ્પ્યુટર	સા. જ્ઞાન
ધોરણ	6થી 8	6થી 8	6થી 8
ઔપચારિક લેખિત મૂલ્યાંકન	80 ÷ 2	40	40
અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન	40	—	—
આંતરિક / પ્રેક્ટિકલ	20	10	10
કુલ ગુણ	100	50	50

દ્વિતીય સત્ર માટે

વિષયો	ચિત્રકલા
ધોરણ	6થી 8
ઔપચારિક લેખિત મૂલ્યાંકન	80
અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન	—
આંતરિક / પ્રેક્ટિકલ	20
કુલ ગુણ	100

❖ શિક્ષકશ્રીએ પરિણામપત્રક તૈયાર કરતી વખતે મુખ્ય વિષયોમાં કુલ 80 ગુણમાંથી મેળવેલ ગુણને 2 વડે ભાગતાં આવનાર ગુણને પરિશિષ્ટના લેખિત મૂલ્યાંકનના 40 ગુણના કોલમમાં દર્શાવવાના રહેશે.

પૂરક મૂલ્યાંકન
1 અને 2
(40 – 40 માર્ક્સ)

❖ મુખ્ય વિષયો : ધોરણ 6થી 8

અભ્યાસક્રમ

- ❖ પૂરક મૂલ્યાંકન 1 : ઓગસ્ટ, 2025 : જૂન '25 અને જુલાઈ '25નો રહેશે.
- ❖ મૂલ્યાંકન – પ્રથમ સત્ર : ઓક્ટોબર, 2025 : જૂન '25થી ઓક્ટોબર '25 સુધીનો રહેશે.
- ❖ પૂરક મૂલ્યાંકન 2 : ફેબ્રુઆરી, 2026 : નવેમ્બર '25થી જાન્યુઆરી '26નો રહેશે.
- ❖ મૂલ્યાંકન – દ્વિતીય સત્ર : એપ્રિલ, 2026 : નવેમ્બર '25થી એપ્રિલ '26 સુધીનો રહેશે.
- ❖ ચિત્રકલા વિષયમાં માત્ર દ્વિતીય સત્રમાં લેખિત મૂલ્યાંકન કરવાનું હોવાથી તેમાં સંપૂર્ણ અભ્યાસક્રમ રહેશે.

માસવાર અભ્યાસક્રમ (દ્વિતીય સત્ર)

ધોરણ 8

નોંધ : દ્વિતીય સત્રનું લેખિત મૂલ્યાંકન માર્ચ અથવા એપ્રિલ માસમાં આવતું હોવાથી એ મુજબ અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરવા વિનંતી.

1. ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા)

માસ	પાઠ	કાવ્ય	લેખન
નવેમ્બર	11. ઉત્તમે આપ્યા ઉત્તર (વિજ્ઞાનકથા) 12. ચીલઝડપ (રહસ્યકથા)	—	1. વાત્સલ્યમૂર્તિ મા 2. પત્રલેખન
ડિસેમ્બર	14. બાબુ વીજળી (ચરિત્રનિબંધ) 15. પહેલવહેલો નિર્ણય (વાર્તા)	13. ચાલ મજાની આંબાવાડી (લલિતકાવ્ય)	3. પદ્યાર્થગ્રહણ 4. પ્રદૂષણ – એક ગંભીર સમસ્યા
જાન્યુઆરી	16. જાત્રા ફળી ! (સંવેદનકથા) 18. માંડી અમારી વાત ... (એકોક્તિ)	17. ચિત્ત તું શીદને ચિંતા ધરે ? (આધ્યાત્મિક કાવ્ય)	5. ભણતરનું માધ્યમ તો ગુજરાતી જ ! 6. અહેવાલલેખન

ફેબ્રુઆરી	19. સિલ્વર સ્કીન (સંવાદ) • પૂર્ણ કરતાં પહેલાં	20. વાવી ઉજાગરો (ગીત) પૂરકવાચન 1. એવા દોરંગા ભેળાં ... (ભજન)	7. મારી પ્રિય રમત 8. પત્રલેખન 9. મારા પ્રિય નેતા
માર્ચ	પૂરકવાચન 2. છત્રીસ નંબરની બસ (વાર્તા) 3. આંબાનો રખેવાળ – રઘુ (સંવેદનકથા) 4. મીનાના ગુરુ (પ્રેરકકથા)	—	10. પદ્યાર્થગ્રહણ 11. સંક્ષેપલેખન 12. અહેવાલ- લેખન
એપ્રિલ	• પુનરાવર્તન	• પુનરાવર્તન	—

2. हिन्दी

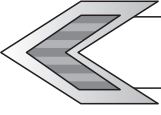
मास	पाठ	श्रव्य	लेखन
नवम्बर	1. पत्र एवं डायरी (पत्र)	—	1. पत्र-लेखन • श्रुत-लेखन
दिसम्बर	2. कच्छ की सैर (यात्रावृत्त)	3. मत बाँटो इंसान को (कंठस्थ)	2. ऐतिहासिक स्थल की सैर 3. मेरे देश के धर्मस्थान
जनवरी	4. कर्मयोगी लालबहादुर शास्त्री (रेखाचित्र) * पुनरावर्तन 1	5. दोहे (दोहे)	4. कर्मयोगी श्री लालबहादुर शास्त्री 5. विज्ञान : वरदान या अभिशाप
फरवरी	7. हार की जीत (कहानी)	6. तूफानों की ओर	6. कहानी-लेखन 7. श्रम का महत्त्व
मार्च	8. हँसना मना है (चुटकुले) * पुनरावर्तन 2	9. उलझन-सुलझन (पहेलियाँ)	8. एक डाकू की आत्मकथा • भावार्थ स्पष्टीकरण
अप्रैल	• पुनरावर्तन	• पुनरावर्तन	—

3. ENGLISH

નોંધ : પ્રત્યેક પાઠ પર આધારિત Activity / Grammar શીખવવામાં આવશે.

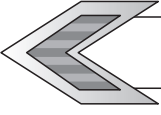
Month	Unit
November	Unit 1 : I Will Be That Let's Read More : Poem : Waiting at the Window Composition : 1. A Visit to a Garden ● Comprehension
December	Unit 2 : You Love English, Don't You ? Let's Read More : Unit 1 : Don't Be Stupid ! Unit 2 : Peter, the Eater Composition : 2. The Postman 3. The Sport I Like Most ● Dialogue-Writing ● Non-Verbal Text
January	Unit 3 : Ah ! Oh ! Ouch !... Let's Read More : Unit 3 : Stop Pollution Composition : 4. The Republic Day ● Picture Description ● Story-Writing

February	Unit 4 : Tell Me Why ? Let's Read More : Unit 4 : Love Your Land Composition : 5. A Visit to a Market ● Letter-Writing
March	Unit 5 : English Plus Let's Read More : Unit 5 : Aladdin and The Magical Lamp * Revision Composition : 6. My Favourite Festival ● Advertisement
April	● Revision

4. સંસ્કૃત

માસ	પાઠ
નવેમ્બર	૧. પુત્રી મમ ખલુ નિદ્રાતિ! (મારી દીકરી સૂતી છે!) (મુખપાઠ)
ડિસેમ્બર	૨. खेलमहोत्सवः (રમતગમતનો મહોત્સવ) ૩. प्रहेलिका: (ઉખાણાં) (મુખપાઠ)
જાન્યુઆરી	૪. प्रेरणादीपः चाणक्यः (પ્રેરણાનો દીવો ચાણક્ય) ૫. प्रभातवर्णनम् (સવારનું વર્ણન) * पुनरावर्तनम् १ (પુનરાવર્તન 1)
ફેબ્રુઆરી	૬. रमणीया नगरी (રળિયામણી નગરી) ૭. सुभाषितानि (સુભાષિતો) (મુખપાઠ)
માર્ચ	૮. मनुष्यसिंहयोः मैत्री! (માણસ અને સિંહની મિત્રતા !) * पुनरावर्तनम् २ (પુનરાવર્તન 2) * भाषासज्जता (ભાષાસજ્જતા)
એપ્રિલ	• पुनरावर्तन

5. ગણિત

માસ	પ્રકરણ
નવેમ્બર	7. રાશિઓની તુલના (ચાલુ)
ડિસેમ્બર	7. રાશિઓની તુલના (પૂર્ણ) 8. બૈજિક પદાવલિઓ અને નિત્યસમ 9. માપન
જાન્યુઆરી	10. ધાત અને ધાતાંક 11. સમપ્રમાણ અને વ્યસ્ત પ્રમાણ
ફેબ્રુઆરી	12. અવયવીકરણ
માર્ચ	13. આલેખનો પરિચય
એપ્રિલ	● પુનરાવર્તન

6. વિજ્ઞાન

માસ	પ્રકરણ	પ્રયોગ
નવેમ્બર	7. કિશોરાવસ્થા તરફ	—
ડિસેમ્બર	8. બળ અને દબાણ 9. ઘર્ષણ	4. પ્રવાહી ભરેલા પાત્રના તળિયા પર પ્રવાહી દબાણ લગાડે છે. આ દબાણનું મૂલ્ય પાત્રમાં પ્રવાહીની ઊંચાઈ પર આધાર રાખે છે તે દર્શાવવું. 5. બે સમક્ષિતિજ સપાટીઓની સંપર્કસપાટી પર પ્રવર્તતું ઘર્ષણબળ, સપાટીઓની જાત પર આધાર રાખે છે તે દર્શાવવું.
જાન્યુઆરી	10. ધ્વનિ 11. વિદ્યુતપ્રવાહની રાસાયણિક અસરો	6. ધ્વનિના પ્રસરણ માટે માધ્યમની જરૂર છે તે દર્શાવવું. 7. પાણીમાંથી વિદ્યુતપ્રવાહ પસાર કરી વિદ્યુતપ્રવાહની રાસાયણિક અસર સમજવી. 8. ઢોળ ચઢાવવાની પ્રક્રિયા- (ઇલેક્ટ્રોપ્લેટિંગ)નું નિદર્શન કરવું.
ફેબ્રુઆરી	12. કેટલીક કુદરતી ઘટનાઓ	9. (A) સમાન વીજભારિત પદાર્થો એકબીજાને અપાકર્ષે છે અને (B) અસમાન વીજભારિત પદાર્થો એકબીજાને આકર્ષે છે તે સાબિત કરવું. 10. સાદું ઇલેક્ટ્રોસ્કોપ બનાવવું અને તેનું કાર્ય સમજવું.

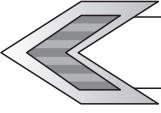
માર્ચ	13. પ્રકાશ	11. પ્રકાશના પરાવર્તનની ઘટના સમજવી અને પ્રકાશના પરાવર્તનનો નિયમ ‘આપાતકોણ અને પરાવર્તનકોણ સરખા હોય છે.’ તે સાબિત કરવો.
એપ્રિલ	• પુનરાવર્તન	—

7. સામાજિક વિજ્ઞાન

માસ	પ્રકરણ
નવેમ્બર	5. અંગ્રેજ શાસન સમયની શિક્ષણ અને સમાજવ્યવસ્થા
ડિસેમ્બર	6. સ્વાતંત્ર્ય-ચળવળો (ઈ. સ. 1885થી ઈ. સ. 1947) 12. ઉદ્યોગ 17. ન્યાયતંત્ર
જાન્યુઆરી	7. આધુનિક ભારતમાં કલા 13. માનવ-સંસાધન ● નકશાપૂર્તિ (ભારત)
ફેબ્રુઆરી	8. સ્વતંત્રતા પછીનું ભારત 14. આપત્તિ-વ્યવસ્થાપન 18. સામાજિક ન્યાય અને સામાજિક વિસંગતતા
માર્ચ	19. સામાજિક-આર્થિક ક્ષેત્રે સરકારની ભૂમિકા
એપ્રિલ	● પુનરાવર્તન

8. સામાન્ય જ્ઞાન

માસ	પ્રકરણ
નવેમ્બર	17. કેટલાંક પક્ષીઓની વિશેષતાઓ 18. સાહિત્યકાર અને તખલ્લુસ (ઉપનામ)
ડિસેમ્બર	19. અનોખું ભારત 20. અવકાશ વિજ્ઞાન 21. વિશ્વનાં નોંધપાત્ર પુસ્તકાલયો 22. ભારતનાં મ્યુઝિયમો અને વિશ્વ-સંપદાનાં કેટલાંક સ્થળો 23. ઔષધમાં તજજ્ઞો
જાન્યુઆરી	24. પ્રખ્યાત સ્થાપકો 25. ભારતનાં સ્પોર્ટ્સ સ્ટેડિયમ 26. ભારતનાં યાત્રાધામો 27. વિજ્ઞાનની દૃષ્ટિએ માનવશરીર 28. આપણો ખંડ – એશિયા
ફેબ્રુઆરી	29. સંયુક્ત રાષ્ટ્રો (યુ.એન.) 30. કેટલાંક સૂત્રો, ઉક્તિઓ અને પંક્તિઓ 31. બુદ્ધિ-કસોટી 32. કહેવતો 33. તર્ક-કસોટી
માર્ચ	34. સમઘ્વનિ શબ્દ 35. વિજ્ઞાન-કસોટી 36. કમ્પ્યૂટર ક્વિઝ
એપ્રિલ	● પુનરાવર્તન

9. કમ્પ્યુટર પરિચય

માસ	પાઠ
નવેમ્બર	3. એલ્ગોરિધમની રચના
ડિસેમ્બર	4. એક્સેલ
જાન્યુઆરી	4. એક્સેલ
ફેબ્રુઆરી	4. એક્સેલ
માર્ચ	4. એક્સેલ
એપ્રિલ	● પુનરાવર્તન

10. ચિત્રકલા

માસ	વિષય – વિષયાંગ
નવેમ્બર	કમ્પ્યુટર આર્ટ (ભાતચિત્ર) – સમયોરસમાં ફૂલ-પાનના આકારોને એકબીજા સાથે ઓવરલેપ કરી સર્જનાત્મક ભાતચિત્ર દોરાવી જળરંગો પુરાવવા અથવા સમયોરસમાં ગોળ, ત્રિકોણ અને ચોરસ જેવા આકારો તથા વમળયુક્ત રેખા એકબીજા સાથે ઓવરલેપ કરી સર્જનાત્મક ભાતચિત્ર દોરાવી જળરંગો પુરાવવા. આ ભાતચિત્રોને Paint / Wordના ટૂલ્સનો ઉપયોગ કરી કમ્પ્યુટરમાં બનાવવા.
ડિસેમ્બર	- ભાતચિત્ર (સર્જનાત્મક) – સૂરજ, પાણી, માછલી, કૂકડો, વૃક્ષ, ટેકરી અથવા સૂરજ, પાણી, કમળ, માછલી, ટેકરી, પતંગિયું જેવા આકારો લઈ સર્જનાત્મક ચિત્ર દોરાવી જળરંગો પુરાવવા. - વસ્તુચિત્ર (પદાર્થચિત્ર) – માટલી, બુજારું, થર્મોસ, લોટો, પ્યાલો અને પાટિયું અથવા નળાકાર ડબો, માટલી, જગ અને કપડું જેવા આકારોના સમૂહનું પદાર્થચિત્ર દોરાવી, તેમાં પેન્સિલથી છાયા-પ્રકાશ દર્શાવવો. આ પદાર્થચિત્રનું સર્જનાત્મક ચિત્ર કલિગ્રાફિ સાથે બનાવી જળરંગો પુરાવવા.
જાન્યુઆરી	- ચિત્રસંયોજન – ‘શબરી અને રામ’ અથવા ‘પંખીની આંખ વિંધતો અર્જુન’ વિષય પર ચિત્રસંયોજન બનાવી જળરંગો પુરાવવા. - પ્રકૃતિચિત્ર (નેચર) – ‘બારમાસીની ડાળી’ અથવા ‘જાસૂદની ડાળી’નું પ્રકૃતિચિત્ર દોરાવી જળરંગો પુરાવવા. - સૈદ્ધાંતિક (થીઅરી) : પુનરાંકનની સમજ આપવી.
ફેબ્રુઆરી	- સ્પ્રેવર્ક – કાર્ડ પેપર પર સ્ટેન્સિલ બનાવવું અને તે સ્ટેન્સિલનો ઉપયોગ કરાવી સ્પ્રેવર્કમાં ભાતચિત્ર તૈયાર કરાવવું અથવા પંખીનું ચિત્ર તૈયાર કરાવવું. - પ્રકૃતિચિત્ર – સફરજન, તડબૂચ અને કેળાના સમૂહનું વાસ્તવદર્શી પ્રકૃતિચિત્ર દોરાવી, તેમાં હૂબહૂ જળરંગો પુરાવવા.

માર્ચ

- કાફ્ટવર્ક (લેટરબોક્સ) – કાર્ડબોર્ડ અથવા પૂઠામાંથી લેટરબોક્સ બનાવડાવવું.
- કોલાઝ વર્ક – જૂના મેગેઝિનના નકામા રંગીન કાગળો વડે વ્યક્તિચિત્રનું સુંદર કોલાઝચિત્ર તૈયાર કરવું.

એપ્રિલ

- પુનરાવર્તન

Published by Navneet Education Limited, Dantali, Gujarat. **CTP**
Printed by Navneet Education Limited, Dantali, Gujarat. **CC**

NOTES

NOTES